

Posudek na ~~rigorózní~~ práci Ivy Mladičové:
Zdeněk Palcr.

Zdeněk Palcr byl nepochybně předním představitelem té generace českých sochařů, která v šedesátých letech výrazně proměnila podobu českého sochařství a dala mu již nevyvratitelný kurs k modernímu projevu. Palcr měl přitom zcela zvláštní roli, protože odmítal dobový abstraktivismus projevující se kultem objektu, trval na významu figurálního sochařství a dovedl tento svůj dost vyjimečný názor podpořit pozoruhodně konzistentním teoretickým uvažováním.

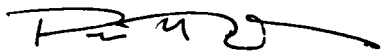
Iva Mladičová navázala na dosavadní literaturu o Palcrovi, mající většinou příležitostný charakter i na několik pokusů o globálnější jeho charakteristiku (Rezek, Fišer, Kapusta) a podala hutný nárys sochařovy monografie, ve kterém organicky spojila poznatky biografického, technického a umělecko-historického rázu s výstižnými citacemi z jeho teoretických projevů. Postupovala v podstatě chronologicky, nicméně s tím, že se přitom soustřeďovala k výrazným tématickým a námětovým celkům v Palcrově tvorbě (Sedící figury, Plavkyne, Portréty a hlavy, Milenci a dvojice, Akty, Stojící figury a torza). Samostatné kapitoly věnovala Palcrovým sochařským realizacím v exteriérech, jeho teoretickým textům a také jeho doposud málo sledované grafické tvorbě filmových plakátů.

Ve svém výkladu Mladičová projevila výborné pochopení specifického rázu Palcrovy lidské i umělecké osobnosti, a v konkrétních rozborech děl i v obecnějších charakteristikách výborně vystihla Palcrův postoj a jeho vyhraněné vztahy k domácí tradici (jeho obdiv ke Gutfreundovi a ambivalentní vztah k jeho přímému učiteli Josefu Wagnerovi, přičemž ale na několika příkladech dokázala, že u Palcra nechybí ani nepřiznávaný vztah k lyrické tradici, založené kdysi Štursou), nebo k soudobé západní moderní plastice (Giacometti, Moore), kterou ovšem mohl poznat jen v omezené míře, vzhledem k politickým poměrům.

Palcrova pověstná zarputilost, projevující se neustálým opakováním tématu stojící figury, nikdy zcela dokončené, hodně připomíná pozdního Giacomettiho, ovšem s jinak posunutým existencionálním horizontem, významově značně ovlivněným Patočkou a jeho následovníky. Tato vazba je sice dobová, ale v Palcrově osobité redakci zakládá v protikladu sochy a objektu obecně platnou ^{výzvu} výzvu jaký je dosah takového figurálního elementarismu, jak ho předvedl Palcr, pro osud samotného sochařství jako klasického uměleckého druhu a pro jeho význam ^{pro} současnou lidskou kulturní perspektivu. Tady jsou stále ještě otevřeny interpretační možnosti.

~~Rigorózní~~ práce Ivy Mladičové je cenným příspěvkem k budování odborné základny pro takový výklad. Výborná je také obrazová příloha, jejíž pořízení nebylo snadnou záležitostí. Práce má všechny požadované dokumentární náležitosti. Celkově svědčí o velkém pracovním soustředění autorky a lze ji plně doporučit k obhajobě.

V Praze, 10.1.2006

(Prof.PhDr.Petr Wittlich, CSc)